

Obrt zaliha

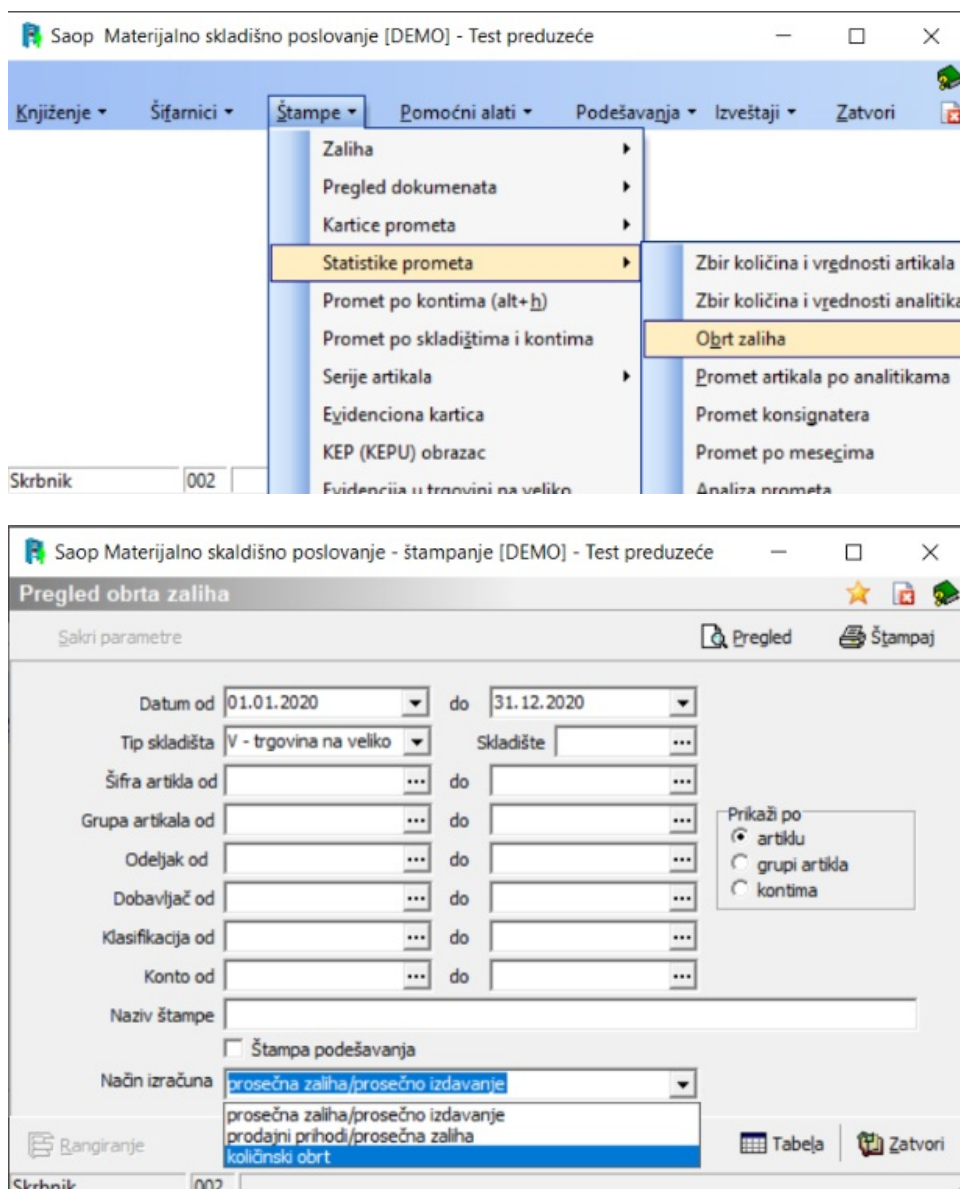
U ovom članku

Poslednja izmena 29/06/2026 8:49 pm CEST | Objavljeno 29/06/2026

Obrt zaliha

Ispis je namenjen prikazu obrta zaliha artikala ili grupe artikala. Pored klasičnog pregleda možemo ih prikazati i u grafikonu. Osnovni pregled je na nivou artikla/grupe artikala.

Prvo se otvara prozor **Obrt zaliha**, gde unosimo parametre za ispis.

U primeru na slici prikazane su opcije koji su dostupni za štampanje.

Datum - unesemo ili izaberemo period za koji želimo dobiti pregled podataka.

Tip skladišta - unesemo ili izaberemo tip skladišta za koje želimo dobiti pregled podataka.

Šifra skladišta - unesemo ili izaberemo šifru skladišta za koje želimo dobiti pregled podataka.

Šifra artikla - unesemo ili izaberemo artikal za koji želimo dobiti pregled podataka.

Grupa artikla - unesemo ili izaberemo grupu artikala.

Odeljak - unesemo ili izaberemo odeljak artikala.

Dobavljač - unesemo ili izaberemo dobavljača. Podaci se proveravaju, ako je pored artikala u šifarniku unešen dobavljač.

Klasifikacija - unesemo ili izaberemo klasifikaciju za koju želimo dobiti pregled podataka.

Konto - unesemo ili izaberemo konta za koja želimo dobiti pregled podataka.

Naziv štampe - upišemo naziv štampe koji bi se odšampao u zaglavlju ispisa. Podaci se čuvaju i predlažu se prilikom narednog štampanja.

Štampa podešavanja - izaberemo da li želimo odšampati podešavanja na kraju izveštaja ili ne

Način izračunavanja - izbor izračunavanja/prikaza obrta zaliha.

Način izračunavanja »prosečna zaliha/prosečno izdavanje« je izračunavanje zalihe i izdavanja za svaki dan u izabranom periodu, koji se deli sa brojem dana i izračunava se koeficijent.

Izbor »prodajni prihodi/prosečna zaliha« - izračunavanje obrta se vrši na način da u periodu vrednuje prodajne vrednosti i izračunava koeficijent sa prosečnim zalihama.

Izbor »količinski obrt«, izračunava količinske vrednosti zaliha i izdavanja.

Obrt zaliha - izračunavanje

Pregled nam uglavnom pokazuje, koliki je koeficijent izračunavanja zaliha i dnevne potrošnje zaliha, odnosno za koliko dana prodamo zalihe ili drugim rečima - za koliko dana se proda celokupna zaliha. Naravno, pored podataka o obrtu, potrebno je imati u vidu i rokove nabavki. Tako bismo na osnovu rokova dobavljača i željenog obrta u danima, mogli dobiti referencu za koeficijente, koje zatim dobijemo na ispisu.

Što je veći koeficijent obrta, kraće je vreme vezivanja sredstava u zalihama. Ove vrednosti izračunatih koeficijenata zavise od izabranog

prikaza, jer se u slučaju izbora načina izračunavanja »prosečna zaliha/prosečno izdavanje« izračunava se na način da se dobiju količinske prosečne vrednosti izdavanja i zaliha za svaki dan u izabranom periodu, tada se obrt izračunava iz prosečne zalihe podeljeno sa prosečnim izdavanjem.

Kod ostala dva načina obrt se izračunava iz prodaje robe podeljeno sa prosečnim zalihama.

Primer za »količinski obrt«:

Prvo izračunamo obrt. Za period uzimamo celu godinu, odnosno broj dana 365. Za prosečne zalihe uzmemo npr. 21 komada. Prodaja ove robe je bila 120 komada. Tako dobijamo obrt od $= 120 / 21 = 6$ (zaokružen na ceo broj). Zatim uzimamo trajanje jednog obrta, 365 dana / 6 = 60,83 dana. To znači da u pogledu na prosečne zalihe godišnje prodamo u proseku za 61 dan. Da bismo se pomogli koeficijentom obrta potrebno je uzeti u obzir i rokove dobavljača na primer, ako imamo rok od 20 dana, onda je obrt verovatno predugačak.

Sad pogledajmo koji bi bio željeni obrt. dodamo npr., na 20 dana nabavke za rezervu još 10 dana i tad imamo 30 dana: $365 / 30 = 12,17$. Prosečna zaliha bi tada bila 120 prodatih komada / 12,17 i dobijamo 9,86 odnosno 10 komada. Praktično sa prosečnom zalihom od 21 komada, na zalihama imamo za 11 komada više.

PREGLED OBRTA ZALIHA - PO ARTIKLIMA - V

Od 01.01.2020 do 31.12.2020

ŠIFRA I NAZIV ARTIKLA	PROSEČNA ZALIHA		PRODAJA ROBE		OBR	PROS. PERIOD OBRTA
	KOLIČINA	VREDNOST	KOLIČINA	VREDNOST		
00000000000001 ARTIKAL 1	21,076	115,13	120,000	15.432,04	6	60,83

Naravno, svi ovi proračuni su samo za primer, jer »pametno« upravljanje zalihama zavisi od više faktora.

»prodajni prihodi/prosečna zaliha«:

Ovaj način je praktično slično izračunavanju količinskog obrta, samo se umesto količine koriste vrednosti prodaje i vrednosti prosečne zalihe. Tako bi iz gornje slike imali izračunavanje obrta $581,16 / 118,10 = 4,93$ odnosno zaokruženo na 5. Sa obzirom da su tu vrednosti, to znači da obrt zavisi od cenovnog raspona prodatih proizvoda.

»prosečne zalihe/prosečno izdavanje«

Kod ovog načina imamo ponovo izračunavanje količine, sa razlikom da je izračunavanje drugačije. Imamo i prosečne količine zaliha kao i prosečne količine prodaje. Kod prosečnih zaliha se takođe izračunava prosečna prodaja na način da se sabiraju količine prodaje u izabranom periodu i dele sa brojem dana perioda, i dobijamo drugačiji ispis:

PREGLED OBRTA ZALIHA - PO ARTIKLIMA - V

Od 01.01.2020 do 31.12.2020

ŠIFRA I NAZIV ARTIKLA	PROSEČNA ZALIHA		PRODAJA ROBE		OBRT	PROS. PERIOD OBRTA
	KOLIČINA	VREDNOST	KOLIČINA	VREDNOST		
00000000000001 ARTIKAL 1	21.076	115.13	0.329	15.432,04	64	5.70

Izračunavanje je sledeće: obrt = prosečne zalihe/prosečno izdavanje odnosno na osnovu gornje slike 21,076 / 0,329 i dobijamo vrednost 64. Tu se koeficijent obrta već izračunava u danima i vidimo da se zalihe obrnu za 64 dana.

Sva izračunavanja obrta su zavisni od broja dana u periodu, tako da potpune informacije dobijamo ako izaberemo period od 1.1. do 31.12. Naravno, i sa izborom perioda od npr. dva meseca dobijamo neki uvid u naše poslovanje sa zalihama.

Pored štampe, imamo prikaz i u tabeli, kao i u grafikonu.

Klikom na opciju

Tabela

- **Tabela (Alt L)** se otvara prošireni prozor Pregled obrta zaliha sa izbornim zbirnim podacima.

Saop Materijalno skladišno poslovanje - štampanje [DEMO] - Test preduzeće

Pregled obrta zaliha

Sakri parametre

Bangiranje

Šifra	Naziv(1)	Naziv(2)	JM	Prosečna zaliha - količina	Prosečna zaliha - vrednost	Prosečno izdavanje -
00000000000001	ARTIKAL 1		kom	444,396	49.756,13	
00000000000002	ARTIKAL 2		kom	6,178	617,76	
00000000000004	test 1		kom	16,437	254.118,47	
00000000000005	test 2		kom	16,437	51.283,93	
00000000000006	test 3		kom	16,437	107.827,76	
00000000000007	test 4		kom	16,437	119.169,40	
00000000000008	test 5		kom	16,437	528.255,76	
00000000000009	test 6		kom	16,437	345.312,48	
00000000000010	test 7		kom	16,437	126.114,10	
00000000000011	test 8		kom	16,437	10.700,59	
00000000000012	test 9		kom	16,437	105.094,75	
00000000000013	test 10		kom	16,437	750.679,27	
00000000000014	test 11		kom	15,388	295.065,25	
00000000000015	test 12		kom	15,388	146.300,13	
00000000000016	test 13		kom	15,388	141.427,68	
00000000000017	test 14		kom	15,388	23.471,74	

Stranica: 002

Tabela je sortirana po koloni Šifra. Sa klikom miša na naziv prikazane kolone možemo sortirati po rastućim ili padajućim podacima: Šifra, Naziv(1), Prosečna zaliha - količina, Prosečna zaliha - vrednost, Prosečno izdavanje - količina, Prosečno izdavanje - vrednost, Obrt.

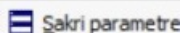
Prosečna zaliha se izračunava po sledećoj jednačini:

Prosečna zaliha = Zaliha po danu / broj dana u periodu

Zaliha po danu - sabira se stanje zalihe po danu (za svaki dan u izabranom periodu).

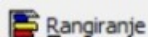
Broj dana u periodu - oduzima se »od datuma « i »do datuma « i rezultatu se dodaje 1 dan. Primer: od 01.03.2000 do 01.03.2000 je 1 dan, od 03.03.2000 do 06.03.2000 je 4 dana.

Ako je tabela prikazana, iznad nje se nalazi aktivno dugme

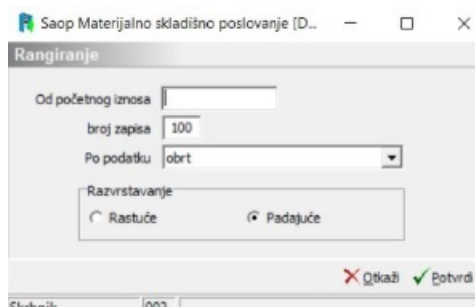

- **Sakrij parametre (Alt S)**. Sa klikom na nju prikaže se tabela sa rezultatom bez parametara za izbor. Tabela je razvrstana po koloni Šifra. Sa klikom miša na naziv, prikazane kolone možemo razvrstati (rastuće ili opadajuće). Kad ponovo kliknemo na to dugme, ponovo će se prikazati parametri izbora.

Nakon klik na dugme

- **Rangiranje (Alt R)** otvara se prozor Rangiranje, gde možemo uneti uslove za ispis. Na taj način podatke prikazujemo u grafikonu.

U primeru na slici prikazane su mogućnosti koji su dostupne za rangiranje.

Od početnog iznosa - upišemo početni iznos.

Broj zapisa - upisani podatak prikazuje broj prvih zapisa koje smo ovde definisali.

Po podatku - upišemo ili izaberemo prema kojim podacima će se prikazati rangiranje (po prosečnim zalihama - vrednost, prosečno izdavanje - vrednost i po obrtu). Program predlaže po obrtu.

Razvrstavanje - označimo kako želimo razvrstati podatke: rastuće (od najmanje do najveće vrednosti) ili padajuće (od najveće do najmanje vrednosti). Program predlaže padajuće.

